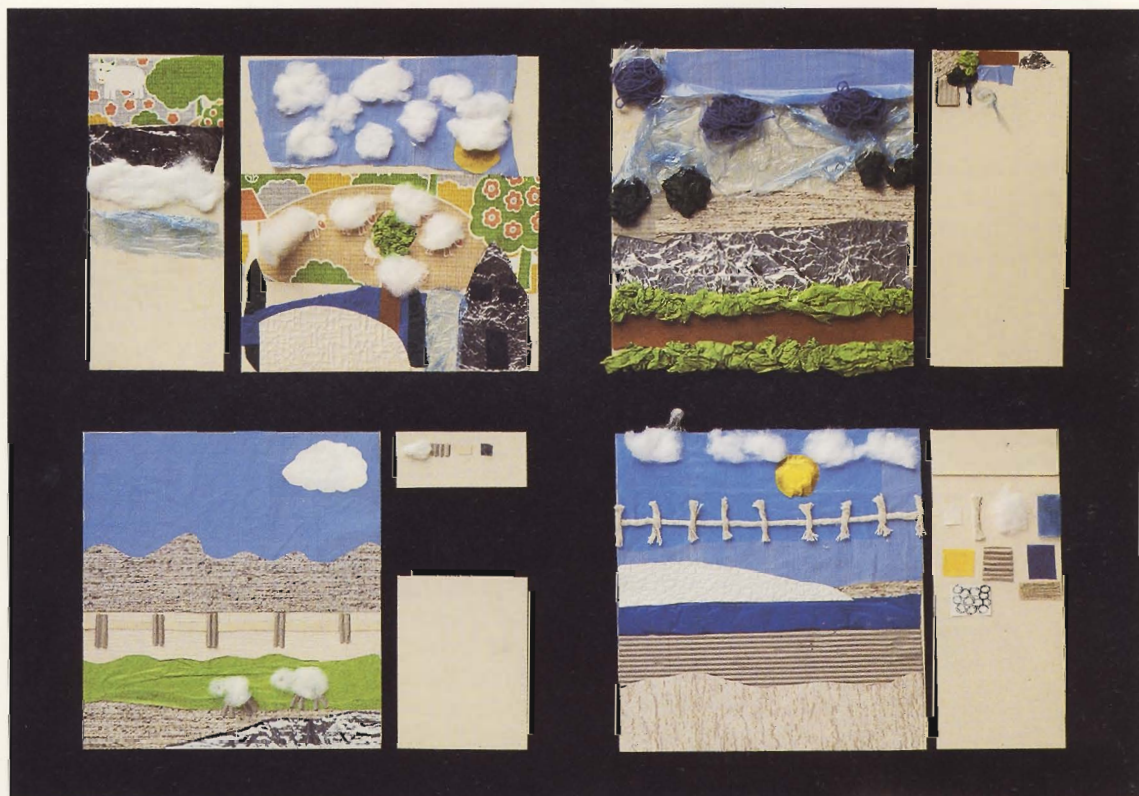

Een tastlandschapje

Doelstelling en benodigdheden

beeldend doel

- a De kinderen leren grove en fijne texturen selecteren en toepassen.
- b De kinderen leren over het opbouwen van een compositie uit vlakken.

technisch doel

- Knippen en plakken.

materiaal

- a Per leerling een stuk stevig karton van ca. 25 × 30 cm.
- b Verschillende soorten papier met diverse texturen, zoals behangselpapier, schuurpapier, vliegerpapier, pakpapier, zijdevloei en ribkarton.
- c Andere materialen, zoals watten en aluminiumfolie.

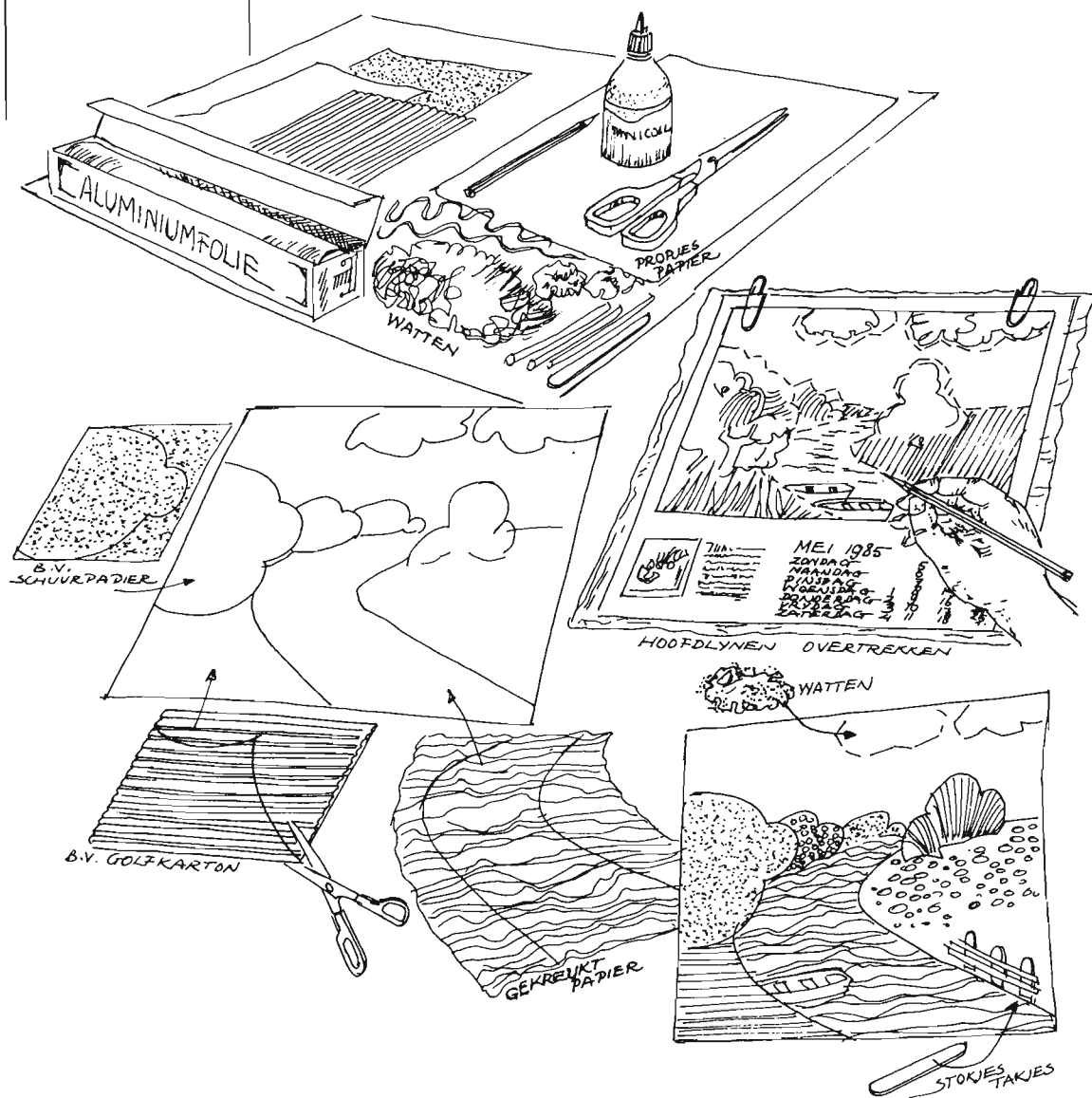
gereedschap

Per leerling:

- a Een schaar.
- b Een potlood.
- c Een potje lijm.

leer- en hulpmiddelen

- a Per leerling een grote foto van een landschap met daarop een velletje transparant papier, vastgezet met paperclips of plakband.
- b Foto's van landschappen met een hoge of lage horizon. Kalenderfoto's zijn erg geschikt.

■ c Hulpmiddel kan ook zijn het boek: 'De Nederlandse landschappen', uitgeverij Het Spectrum.

beeldende inleiding

Lesverloop

■ U begint deze les met de leerlingen te laten kijken naar diverse landschapsoorten, bijvoorbeeld rivier-, bos- of berglandschappen. Dit gebeurt aan de hand van grote, duidelijke foto's. Haal eventueel landschapsschilders aan zoals Ruysdael en Avercamp (zie kunstwijzer).

De foto's kunt u op een groot vel karton plakken en voor de groep zetten of aan het bord hangen. U demonstreert vervolgens met behulp van de foto's de te volgen werkwijze. Met een viltstift arceert u op een doorzichtig velletje papier de grote vlakken van een foto. Details zijn nog niet van belang. Nu krijgt elke leerling een foto van een landschap, dat hij of zij mooi vindt, met daarop een velletje transparant papier. De kinderen gaan nu het landschap overnemen,

maar alleen de grote vlakken. Zo ontdekken de kinderen al werkend de verschillende facetten van de landschappen. Hoge en lage horizon, de vlakverdeling en de kleurverschillen.

Bekijk en bespreek dat met uw leerlingen. Het doel van deze les is dat het landschapje straks niet alleen duidelijk te zien, maar ook te voelen moet zijn. Vraag de kinderen hoe we dat zouden kunnen bereiken.

technische inleiding

- **a** De leerlingen tekenen de hele lijncompositie van het transparante papier over op een vel stevig karton.
- **b** Deze getekende vlakken worden met verschillende materialen ingevuld, zodat een uiteenlopende textuur ontstaat. Wijs de leerlingen op mogelijkheden van dieptewerking. Bijvoorbeeld vlakken die op de voorgrond staan (meestal onderaan in de compositie) krijgen een grove en vlakken achteraan een fijne textuur.
- **c** Details worden pas aangebracht als alle vlakken van een textuur voorzien zijn. Denk bijvoorbeeld aan struiken van gekreukt papier, paaltjes in de wei van hout en wolken van watten. Deze toevoegingen kunnen verschillende onderliggende vlakken overlappen en daardoor met deze vlakken één geheel gaan vormen.

begeleidings- adviezen

- **a** Als het mogelijk is, kunt u de foto's laten overnemen tegen een raam. Door de lichtdoorval is de foto dan duidelijker waarneembaar.
- **b** Zorg voor veel materialen met verschillende texturen.
- **c** Het is erg informatief als de leerlingen naast het tastlandschap een legenda maken van de gebruikte materialen.

nabespreking

Leg de landschappen naast elkaar neer.

- **a** Welk landschap kun je heel goed voelen?
- **b** Uit hoeveel vlakken en texturen is je landschap opgebouwd?
- **c** Laat de verschillen in texturen benoemen: grof, fijn, regelmatig, glad.
- **d** Op welke manier zijn de materialen toegepast?

kunstwijzer

- Werken van landschapsschilders en Dubuffet (textuurschilderijen).

Andere opdrachten

- **1** De groentekraam.
- **2** Straatwand.
- **3** Haven.

